

שאלון בחינה

בנושא:

איסור והיתר

מועד:

חגון התשפ"ה

סמל שאלון:

101.11.24

שים לב: יש לנוהג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד חשוון התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא יבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר טיעפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כז. אין להשביב על כל חלקו השאלה ייחדיו.
5. لتשומת לבכם: דפי הטיווה לא יבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה.
חויה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיינה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות ש牒קש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקית ההלכה.
חויה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיינה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות ש牒קש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה.

1. דין בשר שנפל לציר

- א. בשר שנפל לציר היוצא מן הבשר לאחר ששחה שעור מליחה – מה דין כתוב את מה' הראשונים בזוה וכיcid פוסקים השוו' והרמ"א?
- ב. מה דין של החטיפה הנמצאת מעל הציר הנ"ל?
ומה הדין באם נתערבה החטיפה שבתווך הציר בחטיפות אחרות?
- ג. מה דין של הכלים שנפלו הציר הנ"ל והאם יש נפק'ם איזה כלי זה? מה הדין באם הכליל חלי והוא ב"י
והניח בו בשר? פרט.

2. דין מליחת כבד ובשר

א. כתוב הרמ"א (ס"י ע"ג) " אם נملחה הכבד מותר לצלותה עם בשר אפי' על גבי בשרו והוי בשר על גבי בשר".

מהי קושיות המפרשים על דיןו של הרמ"א הניל וכי怎 מישים זאת הש"ך והט"ז ?

ב. בישל עוף ונמצא כבד דבוק בתוכו – מה דין של העוף והכבד לשוו"ע והרמ"א?

ג. מה הדיון באם אין הכבד דבוק בעוף ויש ששים בכל הקדירה כנגד הכבד – מה דין של הכבד? והאם הכבד חוזר ואוסר דברים אחרים בגין טעם?

3. דין תהאה גבר ועירוי

כתוב בכל אחד מהמקרים הבאים מה דין של הקדירה והתבשיל שבתוכה

א. שפך הלב רותח ע"ג הארץ והעמידו עליו קדירה בשנית חמיה. והאם ישנה הדיון אם הקדירה רותחת מחמת האש. ומהדוע?

ב. קדרת הלב רותחת שלושה חלק מותוכה ונגע בקדירה בשנית צוננת הסמוכה לה?-פרט.

ג. קדרת הלב צוננת שלשה ממנה חלק ונגע בקדירה בשנית שהיא כלי ראשון רותח ובמה דין זה שהוא מאיסור והיתר המונחים זה אצל זה ואחד מהם צוון – הסביר מדוע? (2 תירוצים)

4. דין כייסוי קדירה בת יומה ושאיינה בת יומא

א. קדירה רותחת החלפת הנמצאת על האש והניחו בטיעות עליה כייסוי בשרי שאינו בן יומו. יש מחמירים לאסור התבשיל החלבי, מה פסק הרמ"א בזה וכי怎 מישים זאת הש"ך והט"ז?

ב. לקחו כייסוי רותח מקדירה של בשר ונתנו אותו על קדירה של לב מה הדיון אם שניים חמימים. מה הדיון אם הכייסוי צוון והkdirה חמיה?

ג. מה הדיון אם הכייסוי חם והkdirה צוננת. כתוב את מה' הראשונים בזה וכי怎 פסקו הב"י והרמ"א. וכי怎 הכריע הש"ך להלכה?

5. חיתוך בשר רותח בסכין

א. בשר רותח בכלי ראשון שחתכו בסכין חולבת ב"י, מה הדיון החתיכה וכנגד מה משעריהם בסכין?

ב. מה הדיון במקרה הניל אם חתך בסכין חולבת שאינה ב"י ומהדוע?

ומה הדיון באם חתך בסכין חולבת שאינה ב"י צנו? מה ההבדל ביניהם ומה הטעם לכך?

ג מה הדיון באם הבשר הרותח הוא בכלי שני וחתך בסכין חולבת ב"י מה דין הבשר והסכין? – כתוב את מה' הרמ"א והרש"ל בזה.

6. דין נאמנות גוי באיסור והיתר

א. בנאמנות של טיעמת גוי נחלקו הראשונים באיזה אופן יהיה נאמן – כתוב ذ' שיטות בראשונים בדיון זה וכי怎 פוסקים השוו"ע והרמ"א?

ב. הקשה הש"ך והא קיימ"ל בפרק הגוזל בתרא: "דאין גוי מסל"ת נאמן באיסור תורה אלא בעדות אשה בלבד? כיצד יישבו זאת הש"ך והט"ז?

ג. האם סומכים על טיעמת ישראל במין בשאיו מינו דהיתרא? הבא ראיות לכך מהגמי והשו"ע? והאם מותרת לישראל טיעמה של איסור, כגון בשאר שאיו יודע אם הוא מלוח? - פרט את דעתות האחרוניםanza.

7. דין חישוב מעט לעת

א. קדרה שהיא בלועה מבשר וחלב שנתבשלו בה יחד והוחמו בה מים תוך מעלי"ע, מיימת מונימ מעלי"ע מבישול המים או מבישול הבשר וחלב? – כתוב את מה' הראשונים ואת טעם וכיצד נפסק להלכה.

ב. מה הדיון אם עבר לינתليلיה בין בישול הבו"ח לחימום המים ומדוע? והאם דין הנ"ל שווה לינתليلיה בין בישול הבשר לחלב ואחר'יך הוחמו בה מים?

ג. קדרה שהיא בלועה משאר איסורים והוחמו בה מים תוך מעלי"ע, מיימת מונימ מעלי"ע והאם יש הבדל אם היה לינתليلיה בין חימום המים לבליית האיסור ומדוע?

8. חתיכת בשר שבלהה חלב

א. חתיכת בשר שבלהה חלב ונאסרה, האם אוסרת חתיכת בשר היתר בגיןתה חם בחם בלבד רוטב? – כתוב את מה' הראשונים בזה והוכחו של כל אחד מהם מסוגית הגמ' . וכיצד פוסקים הט"ז והש"ך בחלוקת ראשונים זו?

ב. חתיכת בשר שבלהה חלב והיא ראוייה להתכבד- האם נחשב כאיסור עצמי ואינה בטלת או איסור בלבד ובטילה וכיצד הלכה זו מתיחסת עם שיטות הראשונים בסעיף א'?

ג. מהי שיטת השו"ע במח' הראשונים והאחרונים הנ"ל- הוכחה.

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו של הראשון ופסקת ההלכה.

9. דין קבוע לעניין בשר וחלב

בתא הקפהה במרקם היו מונחות שלוש חבילות של מרגרינה פרווה וחבילה אחת של חמאה חלבית ללא סימני היכר. עקרת הבית שכחה שיש לה שם גם חבילת חמאה ולקחה מאחת החבילות שבתא הקפהה וטיננה שנייצל על המחבת. ולאחר שטוגנו חתיכות העוף התחילה להסתפק אولي לקחה בטיעות את חבילת חמאה ואינה יכולה לבירר זאת, ואין בשניצלים שיש נגודה. עליך לדען בנושא זה:

א. האם שייך לומר כאן דין קבוע כמחצה על מחצה? פרט.

ב. האם יש מקום להתייר מצד שהוא בשר עוף בחלב? פרט.

ג. מה דין של המחבת שטיגנו בה את השניצלים ומדוע?

10. טיפת חלב שנייה על כיסויبشرى

על היכרים במטבח היו שתי קדירות, אחת קדירה בשנית רותחת ולצדיה קדירה חלבית רותחת. כאשר עקרת הבית עירבה את הקדירה החלבנית נתזו שתי טיפות על מכסה הקדירה הבשרי. מיד עקרת הבית הסירה את המכסה מעל הסיר הבשרי. ובאה לשאול :

- א. מה דין של המرك הבשרי והאם דין זה שווה לדין טיפת חלב שנפלה על דופן הקדירה ? כתוב את מחי האחرونים בזוה ואת טעםם.
- ב. מה דין של כיסוי הקדירה הבשרי האם יכול להשתמש בו שוב?
- ג. מה הדין אם הקדירה הבשרית לא התחלת לרותח ונפלו הטיפות על הכיסוי החם? נמק.

11. טינה בבלנדרبشرى

בלנדר המשמש לטחינת מרק עוף חמ ומשתמשו בו בטיעות באותו היום להכנת מלך שיק המכיל פירות וחלב. לאחר מכן מעלי"ע לאחר שטיפת הבלנדר טחנו עגבניות שום ופפלמים חריפים. ועתה באו לשאול:

- א. מה דין ה"מלך שיק" ומדוע?
- ב. מה דין של הבלנדר? נמק.
- ג. מה דין רסק העגבניות והשום וכיוצא ניתן לאוכלים? מהי דעת השוו"ע והרמ"א - פרט.

12. השימוש בכיוור אחד לבשר וחלב

ישנים בתים שיש בהם כיור אחד בלבד ומשתמשים באותו כיור פעמיים לריחצת כליبشر ופעמי לריחצת כלי חלב וזה נעשה לפעם עיי מים חמימים שהיד סולדת בהם מתוך ברז הכיור. כאשר יש על הכלים שאריות מזון או שומן הדבק עליהם

יש לדון במקרה זה :

- א. האם העירורי של המים חמימים מהברז על הכלים הופק את הכיור לבשרי או חלב? פרט
- ב. במקרה והיו גם כליبشر וגם כלי חלב עם שומן דבוק בהם בכיוור ועיררה מים ורותחים מהברז עליהם האס אוסרים זה את זה - פרט.
- ג. כיצד לדעתך יש להשתמש בשעת הדחק בכיוור אחד כדי לצאת מיידי כל ספק? - פרט.